

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Departament Bezpieczeństwa
Zastępca Dyrektora
Tomasz Pest

DBI-WODO.06770.2.88.2024.EJ
Warszawa, dnia 13 sierpnia 2024r.

Pani Beata Faracik
Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu

Szanowna Pani,

odpowiadając na przesłany do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji za pomocą poczty elektronicznej 2 sierpnia 2024 r. wniosek o udostępnienie informacji publicznej w zakresie stanu realizacji zadań MSWiA zawartych w Krajowym Planie Działania (KPD) na rzecz wdrażania Wytycznych ONZ dot. biznesu i praw człowieka na lata 2021–2024, uprzejmie informuję co następuje.

Przeciwdziałanie zjawisku handlu ludźmi do pracy przymusowej

W Krajowym Planie Działania na rzecz wdrażania Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka na lata 2021–2024 (KPD Biznes 2021-2024) w obszarze przeciwdziałania handlowi ludźmi przewidziano 2 działania.

1. Budowanie świadomości zagrożenia wyzyskiem i pracą przymusową, np. poprzez akcję plakatową, spotkania informacyjne.

Zadanie to realizowane jest w sposób ciągły, zgodnie z harmonogramem. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, we współpracy z innymi ministerstwami, instytucjami oraz podmiotami pozarządowymi zrealizowało szereg działań skierowanych zarówno do ogółu społeczeństwa, jak i do określonych grup społecznych i zawodowych szczególnie narażonych na zjawisko handlu ludźmi, m.in. do młodzieży i osób bezrobotnych oraz obcokrajowców poszukujących w Polsce pracy.

Analogiczne działania realizowane były na poziomie regionalnym przez wojewódzkie Zespoły do spraw przeciwdziałania handlowi ludźmi, w skład których wchodzi przedstawiciele różnych instytucji publicznych, organów ścigania i organizacji pozarządowych na szczeblu regionalnym. Dzięki takiej organizacji zespoły regionalne zwiększają efektywność swoich działań m.in. poprzez bieżącą wymianę informacji oraz koordynację wszelkich podejmowanych przedsięwzięć, w tym o charakterze prewencyjnym.

Szczegóły działań podejmowanych na szczeblu centralnym oraz w regionach można znaleźć w sprawozdaniach z realizacji Krajowego Planu Działania przeciwko handlowi ludźmi na lata 2022-2024 pod adresem:

<https://www.gov.pl/web/handel-ludzi/krajowy-plan-dzialan-przeciwko-handlowi-ludzi-na-lata-2022-2024>.

2. Opracowanie wytycznych dla inspektorów pracy, w zakresie metodyki prowadzenia czynności kontrolnych w sprawach, w których zachodzi podejrzenie handlu ludźmi, w szczególności pracy przymusowej oraz ich wdrożenie.

W roku 2021 zakończono prace związane z opracowaniem ww. wytycznych dla inspektorów pracy wraz towarzyszącą im listą wskaźników identyfikacji potencjalnych ofiar handlu ludźmi do pracy przymusowej.

Wytyczne dla inspektorów pracy stanowią efekt kilkumiesięcznych prac członków grupy roboczej *ad hoc*, powołanej w MSWiA w ramach Zespołu ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi, w skład której wchodził m.in. przedstawiciele MSWiA, Państwowej Inspekcji Pracy (Departamentu Legalności Zatrudnienia), Straży Granicznej, Policji oraz Fundacji Przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu La Strada. Przyjęty 23 grudnia 2021 r. przez grupę roboczą dokument został przekazany przez Głównego Inspektora Pracy do wszystkich okręgowych inspektoratów pracy celem stosowania w bieżącej działalności kontrolnej Państwowej Inspekcji Pracy.

Poprawa skuteczności zwalczania cyberprzestępczości, w tym także mowy nienawiści lub nawoływania do przemocy w Internecie

Z inicjatywy Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji przygotowano ustawę z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z powołaniem Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości (Dz. U. poz. 2447 z późn. zm.). Utworzone na mocy przepisów ww. ustawy Centralne Biuro Zwalczania Cyberprzestępczości (CBZC) jest wyspecjalizowaną strukturą Policji odpowiedzialną za realizację na obszarze całego kraju zadań w zakresie rozpoznawania i zwalczania przestępstw popełnionych przy użyciu systemu informatycznego, systemu teleinformatycznego lub sieci teleinformatycznej oraz zapobiegania tym przestępstwom, a także wykrywania i ścigania sprawców tych przestępstw oraz wspierania w ww. zakresie innych jednostek organizacyjnych Policji. Należy podkreślić, że w CBZC wyznaczony został koordynator krajowy w zakresie zwalczania mowy nienawiści. Dodatkowo w każdym Zarządzie i Wydziale terenowym CBZC zostali wyznaczeni koordynatorzy zajmujący się przedmiotowym zagadnieniem. Policjanci ci realizują czynności operacyjno-rozpoznawcze, w tym dotyczące wykrywania przestępstw z nienawiści w cyberprzestrzeni i monitorowania sieci Internet, w szczególności mediów społecznościowych, forów internetowych, blogów, serwisów mniejszości narodowych oraz innych stron, które mogą zawierać treści naruszające prawo.

Jeżeli chodzi o ocenę funkcjonowania CBZC wskazać należy, że zgodnie z zapisami oceny skutków regulacji do przywołanej ustawy, na Ministrze Spraw Wewnętrznych i Administracji spoczywa obowiązek monitorowania, w ciągu czterech pierwszych lat od powstania Biura, liczby postępowań wszczętych i liczby przestępstw stwierdzonych, które zostały popełnione w cyberprzestrzeni oraz z wykorzystaniem sieci Internet, przy założeniu tendencji wzrostowej. Oceny dokonane w latach 2023 i 2024 r. potwierdziły, że zakładana w ocenie skutków regulacji do ww. ustawy tendencja wzrostowa została utrzymana. Ponadto we wskazanym okresie sposób realizacji zadań ustawowych przez CBZC oceniono pozytywnie i nie stwierdzono konieczności wystąpienia z

rekomendacjami działań, które należałoby podjąć w celu usprawnienia efektywności realizacji zadań przez CBZC.

Odnosnie do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/784 w sprawie zapobiegania rozpowszechnianiu w Internecie treści o charakterze terrorystycznym, jego stosowanie ma zapewnić procedowany obecnie projekt ustawy o zmianie ustawy o działaniach antyterrorystycznych oraz ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (numer z wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów: UC 37). W dniu 1 sierpnia 2024 r. Stały Komitet Rady Ministrów przyjął dokument i rekomendował jego rozpatrzenie przez Radę Ministrów. Aktualne informacje na temat procesu legislacyjnego, wraz z uzasadnieniem i oceną skutków regulacji znajdują się w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji:
<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12384307>.

Z wyrazami szacunku

Tomasz Pest
Zastępca Dyrektora
(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Załącznik:
klauzula informacyjna